

Українських родин] / Г. Ващенко. – Брюссель – Торонто – Нью-Йорк – Лондон– Мюнхен : Видавництво Центральної Управи Спілки Молоді, 1976. 208с.

3. Ващенко Л. Система управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.01 / Л. Ващенко; Інститут педагогіки АПН України. К., 2006. 40 с.

4. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник / І. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. 352 с.

5. Дьюї Джон Школи майбутнього / Джон Дьюї. М., 1922. 432 с.

2. Жартував Ф. В. Сучасні комп'ютерні технології в освіті // Ф. В. Жартував// Викладач 2000. - 2000. № 3. С. 23-28.

3. Олефіренко Н. В. Сучасний інструментарій творчості вчителя / Н. В. Олефіренко // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2013. Вип. 21. С. 227 - 231.

4. Попова О. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ столітті / О. Попова. – Харків : ОВС, 2001. 256 с.

5. Підласий І., Підласий А. Педагогічні інновації // Рідна школа. 1998. №12. С. 3-7.

УДК 378.091.8

Марків В.М.

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методик навчання комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
mtvternvo@ukr.net

ВАГОМЕ ЗНАЧЕННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Постановка проблеми. Ідея нової гуманістичної парадигми освіти нині є провідним науково-практичним напрямком. Для реалізації цієї мети значне місце відводиться проблемі полікультурного виховання студентської молоді.

У цьому зв'язку саме полікультурне виховання сприятиме як становленню культурної ідентичності студентської молоді, так і розумінню нею культурних відмінностей між людьми. Коректність вирішення цих проблем передбачає високий ступінь толерантності, готовності до міжкультурного діалогу та співробітництва.

Аналіз досліджень та публікацій вказує на ступінь дослідженості проблеми:

1. Наукові праці вчених, присвячені полікультурному вихованню студентів (Н. Миропольська, О. Рудницька, О. Сухомлинська, О. Олексюк, І. Бех, С. Айвазова Л. Бондаренко, Г. Волков, Г. Гасанов, М. Кузьмін, К. Мартиненко, Т. Тишков, В. Шаповалов та ін.).

2. Наукові праці вчених, монографічні та дисертаційні роботи, присвячені естетичному вихованню у вищій школі (В. Бутенко, Т. Будняк,

О. Буров, Л. Волович, Д. Джола, О. Дем'янчук, Л. Коваль, Р. Мельничук, Т. Сущенко, Ю. Максимчук, Г. Тарасенко та ін.).

3. Наукові проблеми, які не отримали ще розв'язання. У педагогічній літературі питання ролі художньо-естетичних цінностей у полікультурному вихованні студентської молоді не отримали належного обґрунтування та висвітлення.

Формулювання мети роботи. Мета роботи полягає у визначенні й обґрунтуванні ролі художньо-естетичних цінностей у полікультурному вихованні студентської молоді.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній практиці полікультурне виховання засобами європейських художньо-естетичних цінностей є актуальною проблемою. Не випадково вона викликає особливий інтерес у політологів, культурологів, психологів, соціологів, філософів та педагогів. У зв'язку з цим актуальність проблеми полікультурного виховання на сучасному етапі можна визначити з трьох аспектів: соціально-правового, культурологічного та педагогічного.

Соціально-правовий аспект полягає в необхідності дотримання принципів полікультурності в освіті, що ґрунтується на загальній етнополітичній концепції Української держави як такої, що є унітарною з поліетнічним складом населення. Концептуальний принцип поліетнічності та полікультурності вже знайшов своє правове оформлення у системі державних законів України. Прийняті в перші роки державної незалежності закони та програмні освітянські документи створили правове поле, у якому освіта та система виховання, зорієнтовані на етнічне багатоманіття українського суспільства, почали реалізовуватися на практиці.

Культурологічний аспект відбувається в зв'язку з тим, що наша доба стрімкого науково-технічного розвитку продемонструвала полікультурність у концентрованому вигляді: збільшилась кількість культур, які вступають у взаємодію, зростає інтенсивність подібних контактів та їхня глибина. У сучасній культурі, у сфері мистецтва простежуються чіткі тенденції до інтеграції культур, тому витвори мистецтва, цінності культури мають багато подібного, близького, того, що характерно для різних культур різних часів. При цьому цінності сучасника мають важливе значення. Вирішення цієї проблеми буде сприяти зміцненню культурологічної тенденції.

Не менш важливим є й педагогічний аспект вирішення проблеми полікультурного виховання студентів. Вхідження освіти і науки України в європейське інформаційне та освітнє поле є вагомим чинником економічного, соціального, інтелектуального, інноваційно-технологічного та культурного розвитку. Оскільки процеси європейської інтеграції охоплюють дедалі більше сфер життєдіяльності базове значення у них повинна відігравати освіта. Стратегічне спрямування розвитку освіти України, завдання, які ставляться перед вищою освітою, та практичні кроки з її розвитку, удосконалення організації та змісту, інформатизація та впровадження інноваційних освітніх технологій, спрямовані на всебічну інтеграцію вітчизняної вищої освіти з європейською.

Європейська художньо-естетична культура – сукупність цінностей, в яких розкривається досвід використання європейської культури як засобу виховання студентів. Ставлення студентської молоді до художньо-естетичних цінностей європейської культури не з'являється саме по собі, а вимагає відповідальності вищих навчальних закладів у передачі відповідних знань та культурних цінностей. Здійснення виховної роботи є дуже важливим у контексті Болонського процесу, який реалізується сьогодні у вищій школі.

Художньо-естетичні цінності сприяють образному мисленню, емоційно-почуттєвій активності, здібності сприймати навколишнє середовище у його розмаїтті та виразності форм, розвитку в студентів уявлень і понять про мистецтво як художньо-естетичне явище. Пізнання студентами цінностей культури дає змогу комплексно сприймати мистецтво як джерело набуття власного досвіду, а засвоєнні знання передбачається використовувати у процесі культуротворчої діяльності. Цілями полікультурного виховання є толерантність, взаємообмін, взаємодія, взаємозалежність, активна солідарність, розуміння. Полікультурне виховання – це процес цілеспрямованої соціалізації студентів, спрямований на оволодіння системою національних і загальнолюдських культурних цінностей, формування комунікативних умінь, що дозволяють студентській молоді здійснювати інтенсивну міжкультурну взаємодію, розуміти інші культури, толерантно ставитися до їх носіїв.

Художньо-естетичні цінності відіграють суттєву роль у полікультурному вихованні, що готує студентську молодь до життя. Метою художньо-естетичного виховання є засвоєння цінностей, формування в студентів ціннісного ставлення до світу, здатності сприймати та примножувати художні цінності. Потрібно залучати студентську молодь до цінностей українського та зарубіжного мистецтва, різних культур.

Висновки на основі цього дослідження. Таким чином, вище зазначене дозволяє констатувати:

1. Полікультурне виховання засобами художньо-естетичних цінностей є актуальною проблемою, що досі мало досліджена педагогічною наукою, а тому потребує більш глибокого вивчення.

2. Полікультурне виховання студентської молоді є невід'ємною частиною педагогічної культури викладача, який повинен залучати студентів до художньо-естетичних цінностей.

Література

1. Болгаріна В. Культура і полікультурна освіта / В.Болгаріна, І. Лощенова // Шлях освіти. – 2010. №11– С. 2 - 6.

2. Біруля В.В. Формування ціннісних орієнтацій засобами художньої літератури у позанавчальний час // Педагогічні науки: Зб. наук. пр. Вип. 41. - Херсон: Айлант, 2012 – - С. 122 – 125.

3. Марків В.М. Теорія виховання: навч. метод. посіб. / В.М. Марків – Кривий Ріг: КНУ, 2014. – 232с.